

Notitie stelselwijziging BTW Regio S3H en de gevolgen daarvan voor de deelnemende gemeenten.

Aanleiding

Tijdens het vorige P-beraad Financiën heeft de wethouder van de gemeente Deventer aandacht gevraagd voor het feit dat Deventer structureel een bijdrage vanuit het BTW-compensatiefonds heeft geraamd en die bijdrage met ingang van 2024 wordt doorgegeven aan de Regio. Dit wordt veroorzaakt doordat in de begroting van de Regio Stedendriehoek met ingang van 2024 op een andere wijze met de BTW wordt omgegaan. De indruk is ontstaan dat de Regio hierdoor, zonder dat de deelnemende gemeenten hiertoe toestemming hebben gegeven, extra budgettaire ruimte zou hebben gekregen dan wel dat dit een van de oorzaken is van het geprognoseerde overschot.

Toelichting

Eind 2022 is het besluit genomen om de werkorganisaties van de Strategische Board en de Regio Stedendriehoek samen te voegen tot 1 nieuwe werkorganisatie per 1 januari 2024. De reden was het toenemende belang van de regio en de uitdagingen die op de regionale werkorganisatie afkwamen, vastgelegd in de nieuwe strategische en uitvoeringsagenda 2023-2030. De oude in kind-constructie, waarbij medewerkers van gemeenten een aantal uur per week 'om niet' voor de regio werkten, was niet meer haalbaar. De begroting voor 2024 is begin 2023 helemaal opnieuw opgebouwd en bestond uit de 'oude' begroting van de Strategische Board (excl. BTW), de 'oude' begroting van de Regio Stedendriehoek (incl. BTW), de incidentele middelen à € 360.000 die de regio in 2023 had ontvangen om de extra uitdagingen aan te kunnen gaan en een verrekening van de in kind bijdragen van medewerkers van gemeenten die vanaf 1 januari 2024 gedetacheerd werden bij de nieuwe werkorganisatie.

Tot en met 2023 betaalden de gemeente een bijdrage aan de Regio Stedendriehoek en een bijdrage aan de Strategische Board. De bijdrage aan de Strategische Board was **exclusief** BTW. De deelnemende kregen een rekening voor de bijdrage van de Board ter hoogte van die bijdrage en betaalden daar bovenop de BTW. Die BTW kon men vervolgens terugvragen bij het BTW Compensatiefonds (BCF).

De bijdrage aan de GR Regio Stedendriehoek was een bijdrage **inclusief** BTW. De Regio kan niet rechtstreeks de betaalde BTW bij de Belastingdienst dan wel het BCF terugvragen. Er bestaat wel de mogelijkheid dat de deelnemende gemeenten dit doen. De gemeenten kregen hiertoe twee maal per jaar een opgave van de Regio van de door haar betaalde BTW. Deze opgave werd vervolgens door de gemeenten met het BCF verrekend. Hiervan konden de gemeenten de over de programma's 1) en 2) gecompenseerde BTW "houden". Aangezien de gemeenten hun bijdrage aan de Regio al inclusief BTW hadden betaald was deze bijdrage vanuit het BCF voor de gemeenten een inkomst. De hoogte daarvan was dus afhankelijk van het bedrag dat de Regio aan BTW had betaald.

Deze inkomst bedroeg in 2023 voor de deelnemende gemeenten totaal € 281.000,- en was als volgt over de deelnemende gemeenten verdeeld:

Apeldoorn:	€ 104.000;
Deventer:	€ 64.000;
Zutphen:	€ 30.000;
Epe:	€ 21.000;
Lochem:	€ 21.000;
Voorst:	€ 16.000;
Brummen:	€ 13.000;
Heerde:	€ 12.000
	€ 281.000.

Uit een rondvraag bij de deelnemende gemeenten blijkt dat Deventer deze bijdrage structureel als inkomst in de begroting heeft geraamd; Apeldoorn was voornemens dat met ingang van de begroting 2024 eveneens te doen maar heeft daar door deze stelselwijziging van af gezien; de overige gemeenten hebben aangegeven dat zij deze bijdrage niet in hun begroting hadden opgenomen.

Vanaf 2024 zijn de bijdragen van de Regio en de Board samengevoegd en is het BTW-regime gelijk getrokken. De in de begroting opgenomen budgetten zijn nu exclusief BTW. De Regio betaalt uiteraard wel BTW over de aan de Regio geleverde goederen en diensten. De gemeenten krijgen nu

een factuur voor de door de Regio betaalde BTW en betalen deze aan de Regio. De gemeenten vragen deze BTW ook nu weer terug bij het BCF. Dat betekent dat de gemeenten nu aan de Regio de bijdrage conform de begroting betalen en daarbovenop aparte facturen krijgen voor de BTW. Deze facturen betalen zij ook aan de Regio. De bijdrage vanuit het BCF kan men dus “niet meer houden” en is dus nu geen voordeel meer.

Effect is dat gemeenten bij een begroting 2023 van € 1.695.000 in 2023 de BTW die in die bijdrage zat (circa € 295.000,-) terugkregen van het BTW Compensatiefonds. Netto bijdrage was dus € 1.400.000,-. Vanaf 2024 is die zelfde bijdrage exclusief BTW in de begroting van de Regio geraamd € 1.695.000,-. Vervolgens krijgen de gemeenten tevens een factuur van € 295.000 met betrekking tot de door de Regio betaalde BTW. De gemeenten betalen ook die factuur aan de Regio en declareren dit bedrag bij het BCF. De netto bijdrage voor de gemeenten is wederom € 1.695.000. De hogere bijdrage wordt benut om de hogere kosten in de nieuw opgebouwde begroting te dekken.

N.B. het verschil tussen deze € 295.000 en de in 2023 daadwerkelijk verrekenende € 281.000 is met name veroorzaakt doordat niet alle in de begroting geraamde bedragen volledig zijn besteed.

Deze stelselwijziging en de gevolgen daarvan zijn echter niet in de begroting 2024 genoemd. Het is wel mondeling medegedeeld in de werkgroep Financiën maar daarbij is geen aandacht gegeven aan de gevolgen hiervan voor de te verrekenen BTW en de eventuele gevolgen voor de gemeentelijke begrotingen.

Voorstel

Vanuit de gemeente Deventer is gevraagd wat de Regio kan doen om dit probleem op te lossen. Momenteel wordt over 2024 een voordelig resultaat ad circa € 665.000 verwacht. Wij zullen in het kader van de jaarrekening 2024 voorstellen om dit bedrag volledig aan de deelnemende gemeenten uit te keren. Dit is meer dan voldoende om het nadeel voor 2024 en 2025 te compenseren. Wellicht ten overvloede; dit voordeel wordt dus niet veroorzaakt door de verandering van de verwerking van de BTW, er liggen andere redenen aan ten grondslag (zie o.a. de 9-maandenrapportage).